

À

Ruth Lifschits
Coordenação de Fotografia
Escola Artes Visuais - Parque Lage

6.7.93

Prezada Ruth,

Em 25.06. recebemos, em linhas gerais, a seguinte carta de Joachim Schmid:

- 3 dias de workshop: 18 a 20 de outubro '93
- por ele ter somente três dias livres - vai se preocupar mais com discussão do que propriamente com o trabalho prático
- sala de revelação para fotos p/b e uma máquina copiadora (xerox) boa/muito boa
- nº de participantes: 10 a 12, não ultrapassar 15 inscritos
- uma sala tamanho médio/grande com uma grande mesa que caibam confortavelmente todos os inscritos. Esta sala deverá poder ser escurecida para mostra de diapositivos.
- Parte da manhã do 1º dia - palestra introdutória com relação ao "workshop"
- Parte da tarde do 1º dia - início do workshop propriamente dito com mais ou menos 5 (seis) horas de duração
- Parte da manhã do 2º dia - durante 3 (três) horas trabalho em conjunto
- Parte da tarde do 2º dia (podendo ir até à noite) - trabalho em pequenos grupos
- Parte da manhã do 3º dia - continuação dos trabalhos em pequenos grupos
- Parte da tarde do 3º dia - trabalho em conjunto com todos
- Os participantes deverão comparecer todos os três dias e serem pontuais

Qualquer dúvida me ligue.

Abraços,

Sandra Lyra
Sandra Lyra

NO MORE PHOTO'S, PLEASE!

*Masterpieces of the art of photography
and other collections of Joachim Schmid*

A hundred and fifty years is long enough. With all the photos taken over the last century and a half, we would be able to cover the whole surface of the earth several times over. It is not inconceivable that within not too long a time the quantity of photos will be so enormous that we will literally have to wade through them, and that in the end they will reach our lips. What is more, photography is particularly harmful for the environment; photos are usually printed on plastic and contain harmful chemicals, including a number of heavy metals (such as silver!). For this reason it would seem to be irresponsible to continue producing enormous quantities of photos every day. This is certainly true if we realize that we by no means make adequate use of our old photos.

The Institut zur Wiederaufbereitung von Altphotos (the Institute for Recycling Old Photos) was founded in Berlin last year in order to put things on the right course. For a small amount of money people can bring here their old black and white and colour photos, negatives, slides that are no longer needed, photos from photo booths, test strips and contact prints. The pictures that are not accepted for recycling, are then processed in a professional, that is, ecologically harmless manner.

Joachim Schmid, photo collector and founder of the institute, has been active for many years in the field of old photos. He has bought up great quantities of old family photos, sometimes whole albums in flea markets and second hand shops. His work consists of arranging these photos according to theme and style and then carefully mounting them. In this way he has in the course of time established an entire archive, with a wealth of visual material. I visited him in Berlin.

Schmid: *'Taking photos has become a totally superfluous activity. The real artist is the one who knows how to exploit the poetic possibilities of old photos in order to create new contexts and ideas. That is also much more sound ecologically speaking, because one's attention is shifted from the material aspect to the conceptual.'*

A short visit to the archive makes clear how fascinating old family photos are. We see countless photos of lovers, of women standing beside a car, of families at the table or in front of their home, of children around the Christmas tree, of dogs. Not only do the subjects recur; the way in which they are photographed is often the same, a fact which leads to all kinds of speculation: why are girl friends always photographed in a meadow? Why

*Meesterwerken der fotokunst
en andere collecties van Joachim Schmid*

Honderdvijftig jaar is lang genoeg. Met alle foto's die in de loop van de afgelopen anderhalve eeuw zijn gemaakt, kunnen we het aardoppervlak enkele malen bedekken. Het is niet ondenkbaar, dat we binnen niet al te lange tijd letterlijk door die enorme hoeveelheid foto's moeten waden, en dat zij tenslotte tot aan onze lippen zal stijgen.

Fotograferen is bovendien bijzonder milieu-onvriendelijk; foto's zijn veelal van plastic vervaardigd en bevatten schadelijke chemicaliën (waaronder zilververbindingen!) Het lijkt daarom niet langer verantwoord om door te gaan met het dagelijks produceren van grote aantallen foto's. Zeker niet wanneer we beseffen dat onze oude foto's nog lang niet ten volle zijn benut. Om één en ander in goede banen te leiden is vorig jaar in Berlijn het Institut zur Wiederaufbereitung von Altphotos (Instituut voor Hergebruik van Oude Foto's) opgericht. Tegen geringe kosten kan men hier zijn oude zwart-wit- en kleurenfoto's, negatieve, in gebruik geraakte dia's, automaatfoto's, proefstroken en kontaktafdrukken kwijt. De niet meer voor hergebruik in aanmerking komende beelden worden op professionele wijze, dat wil zeggen milieuvriendelijk, verder verwerkt.

Joachim Schmid, fotoverzamelaar en oprichter van het instituut, houdt zich al jaren druk bezig met oude foto's. Op vlooienmarkten en bij uitdragerijen kocht hij grote aantallen oude familiefoto's, soms oók hele albums. Zijn werk bestaat uit thematisch en stilecht ordenen en vervolgens zorgvuldig oppakken van die foto's. In de loop der tijd heeft hij op deze wijze een compleet archief aangelegd, met een schat aan beeldmateriaal. Ik zocht hem op in Berlijn

Schmid: *'Zelf fotograferen is goed voor overboda geworden. De ware kunst is de fotografie die de poëtische mogelijkheden van oude foto's weet te benutten, de nieuwe contexten en dezen te beïnvloeden. Dat is ook veel belangrijker omdat de aandacht verplaatst zit van het materiële naar het conceptueel.'*

Een korte excursie door het archief leert hoe fascinerend de oude familiefoto's zijn. We zien ontelbare foto's van geliefden, van dames bij een auto, van families aan tafel of voor het huis, van kinderen bij de kerstboom, van honden. Niet alleen de onderwerpen herhalen zich, ook de manier waarop zij in beeld zijn gebracht, blijkt vaak dezelfde en is al snel aanleiding voor allerlei bespiegelingen: waarom wordt het vriendinnetje altijd in een weide gefotografeerd? Waarom laten mensen zich zo graag afbeelden wanneer zij tot aan de knieën in zee staan? En waarom toch altijd op die trap? Bijzonder ook zijn de foto's van in spanning

ondergoed gestoken echtgenotes, die naast de schermerlamp of op het oranje bankstel verleidelijke poses aannemen. De ene keer is het heeld van andermans familieeven heel herkenbaar, de andere keer doet het je het ergste vrezen voor wat de buurman alleraal in zijn vrije tijd uitvoert. De door Schmid zelf samengestelde thematische series vormen bij uitstek voor voor sociologen. Nog complete, onder meer uit albums afkomstige series, vertellen hun eigen geschiedenis, zoals bij die familie waar plotseling een portret van de muur is verdwenen, of elders, waar een kind plotseling ontbreekt. Om van alle weggekraaste, uitgesneden, overgeschilderde of afgeknipte personen nog maar te zwijgen.

Bij het bekijken van een stapel familiefoto's doet zich een merkwaardig verschijnsel voor. De algemeen personen worden inwisselbaar, laten zich in typen onderverdeelen. Na enige tijd begin ik daadwerkelijk familieleden en vrienden in de portretten te herkennen.

Schmid: *De foto's verliezen hun betekenis, hun werkelijkheidswaarde, wanneer ze hun context kwijt zijn. Zonder veel moeite kunnen ze op een nieuwe manier geschaakt in een nieuwe context geplaatst en aan een nieuwe idee ondergeschikt gemaakt worden. Het is dus uiteraard mogelijk om zonder veel problemen haken in je eigen familiealbum aan te vullen. Ik maak dan ook nooit vakantiefoto's, die vind ik later wel.*

do people like so much to be depicted standing in the sea up to their knees? And why do they always have to pose on a staircase? The photos of wives in exciting underwear, adopting seductive poses under the standard lamp or on the orange sofa are also remarkable. On one occasion the picture of someone else's family life is immediately recognizable; another time what your neighbour gets up to in his leisure time may make you fear for the worst. The thematic series that Schmid has compiled are ideal material for sociologists. Complete surviving series from albums and other sources tell their own history, as in the case of the family where a portrait disappears from the wall, or where a child is suddenly missing. Not to mention all the people who are scratched out, cut out, painted over or trimmed. A striking phenomenon occurs when one views a pile of family photos. The people portrayed are interchangeable and can be divided into 'types'. After a while I really begin to recognize members of my own family and friends in the people portrayed.

Schmid: *The photos lose their meaning, their reality value, when they are removed from their context. It doesn't take much effort to rearrange them to fit them into a new context and render them subordinate to a new idea. It is therefore indeed possible without much difficulty to fill in any lacunae in your own family album. This is why I never take any holiday photos; I find them instead.*

'High' and 'low' photography

It is a generally known fact that the amateur photographer, even though he is responsible for 99.9 % of all photos that are taken, is scarcely mentioned in the official history of photography. Schmid regards this as unjust. The distinction between 'high' and 'low' photography is completely artificial, and is based on the myth of the so-called art photographer. At a certain point, the notion that he is an inspired artist becomes so powerful, that a photographer can no longer keep his finger off the shutter: in Schmid's view the idea that the result is a masterpiece, is pure superstition.

Schmid: *It is a misconception to think that amateur photography produces inferior visual material. Any chimpanzee – or the modern version of one, the computer, can take a photo. In the end it is a question of selecting the right photos. Important photographers set great store by their strokes of luck, and go on to accept the label of artist. Galleries, museums and critics collaborate with this practice. It is not surprising; the financial interests involved in art photography have increased strikingly during the last decades.*

Among the great quantity of photos that he came across over the years, Schmid regularly found work by world famous photographers. *Masterpieces of the Art of Photography* is a show that consists exclusively of unqualified masterpieces by Edward Steichen, Hanna Höch, Man Ray, René Magritte, Robert Frank, Harry Callahan, William Wegman and Cindy Sherman. Schmid has put a portfolio with reproductions from this show on the market with some success. The work has meanwhile been exhibited in various places and has made its way to different collectors.

Schmid: *The average person who takes snapshots is not so naive as people are inclined to think. He usually knows precisely what a photo has to offer. Even though he is unaware of the theoretical foundations of the history of photography, he will never confuse picture with reality. At the same time he knows perfectly well that a photo is more than just a piece of paper. When a photo does not meet up with his expectations, information that is missing is firmly added in the form of a text. An excess of information, moreover, is frequently erased, for example when it concerns people with whom one has had a quarrel.*

Schmid has collected and published texts of this kind that came from the backs of photos as an essential complement to the theory of photography.

A small selection: 'We were here, 1930'; 'Don't I look funny – is that the camera's fault? Best wishes from Herbert! On the back of an apparently trimmed photo: 'Our Anke with one half of Dad. Please send this photo back Dieter, it's the only one we have'. And: 'because you've also got a mum'; 'What a shame, the photo's not so sharp, but that makes it all the prettier'. Sometimes there's a lengthy description of the weather, or an enormous list of names.

Schmid published parts of his collections in *Fotokritik*, a periodical that he himself founded and published and which came to an end in 1988, after six years and almost 30 issues. On the disappearance of the magazine, whose critical and ironic approach is still appreciated by connoisseurs, a Swiss paper described it as 'the only German photo magazine of any importance'.

Erste allgemeine Altphotosammlung

Jahr für Jahr werden rund um die Welt unvorstellbare Mengen von Fotografien produziert. Sie alle tragen fast täglich dazu bei, den heute bereits gigantischen Fotoberg zu vergrößern. Doch kaum jemand macht sich Gedanken über die Folgen dieses scheinbar harmlosen Vergnügens. Die in allen Fotografien enthaltenen Chemikalien stellen eine enorme Gefährdung unserer Gesundheit dar; darüber hinaus beeinträchtigt die zunehmende visuelle Umweltverschmutzung durch Fotografien unser Denkvermögen – von der sittlichen Gefährdung unserer Kinder ganz zu schweigen.

Ambesten wäre es natürlich, auf das Fotografieren ganz zu verzichten. Da es sich jedoch in vielen Fällen nicht verhindern lässt, müssen die vorhandenen Fotografien nach Gebrauch fachgerecht entsorgt werden. Seit Jahrzehnten warnen Fachleute aus Ost und West vor den katastrophalen Folgen des Fotobooms, doch die Verantwortlichen aus Politik und Wirtschaft stellen sich lässig. Bis heute werden in Privatwohnungen und Betrieben Millarden von Altotos unsachgemäß gelagert; die dringend notwendigen Recyclingeinrichtungen lassen auf sich warten.

Um in dieser scheinbar ausweglosen Situation ein deutliches Zeichen zu setzen, wurde das private Institut zur Wiederaufbereitung von Altotos gegründet. Das Institut verfügt über alle notwendigen Einrichtungen, um Altotos jeder Art professionell wiederaufzubereiten oder – in hoffnungslosen Fällen – umweltschonend zu entsorgen. Wir sammeln gebrauchte, abgelegte und aus der Mode gekommene Fotos in Schwarzweiß und Farbe, auch Sofortbilder, Automatenfotos, ganze Fotoalben, Kontaktabzüge, Probestreifen, Negative und Dias, auch beschädigte und zerschlissene Stücke in kleinen und großen Mengen. Altotos gehören nicht in den Hausmüll, sondern müssen gesondert entsorgt werden. Viele Fotografien können wiederaufbereitet und noch einmal einem nützlichen Zweck zugeführt werden.

Senden Sie deshalb – der Umwelt zuliebe – Ihre gebrauchten Fotos an das Institut zur Wiederaufbereitung von Altotos
c/o Joachim Schmid, Englische Str. 29, 1000 Berlin 10.
Telefonische Auskünfte: 030 / 392 83 49

Die Teilnahme am Altfolorecycling ist garantiert kostenlos!

Oproep van het/Appeal from 'The Institute for Recycling Old Photos'

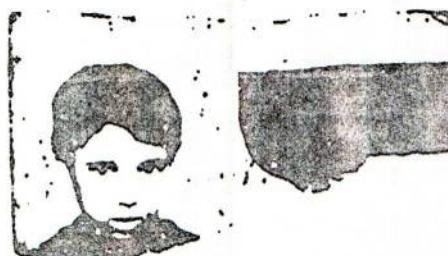
Edition Fricke & Schmid

Schmid: 'A special section of the archive consisted of photos that I found on the street. These were usually photos from photo booths, for example of people who didn't like their portrait. But other photos that were thrown away, often torn, are also well represented. Frequently there is a piece missing in these finds. These are the ones that fascinate me the most. What was depicted on the part that is missing? Why is the photo torn? For that matter, what is it that motivates people to leave photos of themselves or of someone they know on the street?'

The 'street photo' archive has an aesthetic that is entirely its own. The pictures that have been reconstructed out of scraps are both fascinating and mysterious. The beauty of 'failures' such as double exposures (the film didn't wind on), overexposures (the wrong camera setting) and portraits of people without heads with a tilting horizon as background (someone wasn't holding the camera steady) speaks for itself. More often than not with photos like these, damage such as footprints adds to the effect. That a comparison might be made between 'street photos' and archaeological finds hardly needs to be stated. It is the task of the expert collector to interpret the pictures and reconstruct their history.

Schmid's interest in 'ordinary' photography extends to the use of photos in newspapers and magazines, especially the 'gutter press' with their photos from 'real life'. Under the name of Edition Fricke & Schmid and in collaboration with the artist Adib Fricke, he published limited editions of small books in which reproductions of photos from these papers are brought together by theme. *Pictures of the Photographer* for instance has photos of countless people taking photos: *Errata* is a motley collection of, amongst other things, the most absurd transpositions of captions. *Portraits* consists of photos of known and unknown people in the news accompanied by captions which are usually absurd: *Salvador Dali lights for his life; Luigi Nono dies at 66; Tina Turner, 48, performance goes ahead*. Curiously the captions render many of the photos even more meaningless than they already were. With considerable sense of humour Schmid has exploited this effect by reproducing a number of half-tone photos in a large format – together with the relevant texts.

Schmid's obsession with the popular use of photography has also led him to collecting the photos from supermarkets etc. that are used to sell household articles or ones which despairing owners put up in the hope of

Uit de serie Beelden van de Straat/From the series Street Pictures
(Collection Fricke & Schmid)

Eine Mine im Golf

Een mijn in de Golf/A Mine in the Gulf
Uit 'Fotografie'
Edition Fricke & Schmid 1987

'Hoge' en 'lage' fotografie

Het is algemeen bekend dat de amateurfotograaf, hoewel verantwoordelijk voor 99,9% van de fotoproduktie, in de officiële geschiedschrijving van de fotografie nauwelijks enige belangstelling geniet. Onterecht, meent Schmid. Het onderscheid tussen 'hoge' en 'lage' fotografie is volstrekt kunstmatig, en berust op de mythe van de zogenaamde kunstfotograaf. Dat de gevoelens van de geïnspireerde kunstenaar op een zeker moment zo sterk de overhand krijgen dat hij zijn vinger niet meer kan stilhouden en er een meesterwerk ontstaat, is bijgelooft, zo stelt hij.

Schmid: 'Het is een misverstand om te denken dat amateurfotografie minderwaardig beeldmateriaal oplevert. Elk chimpansee – of de moderne variant daarvan: de computer – kan een foto nemen. Waar het uiteindelijk om gaat, is de selectie van de juiste foto's. Belangrijke fotografen koesteren hun toevalstreffers, en laten zich vervolgens als kunstenaars bestempelen. Galeries, musea en andere werken aan deze praktijk meer. Niet verwonderlijk: de financiële belangen in de Kunstfotografie zijn de laatste decennia aanzienlijk toegenomen.'

In de grote hoeveelheid foto's die hem de afgelopen jaren onder ogen kwam, ontdekte Schmid met regelmaat werk van wereldberoemde fotografen. *Meesterwerken der Fotokunst* is een collectie met louter topstukken van o.a. Edward Steichen, Hanna Hoch, Man Ray, René Magritte, Robert Frank, Harry Callahan, William Wegman en Cindy Sherman. Niet zonder succes heeft Schmid een portfolio met reproducties uit deze collectie op de markt gebracht. Het werk is inmiddels op diverse plaatsen geëxposeerd en heeft zijn weg naar verschillende verzamelaars gevonden.

Schmid: 'De gemiddelde kletsmaker is niet zo naïef als men in het algemeen geneigd is te denken. Hij weet veel precies wat een foto hem te bieden heeft. Hoewel onbekend met de theoretische fundamentele van de geschiedenis van de fotografie, zal hij afbeelding en werkelijkheid nummer door elkaar hebben tegelijkertijd besloten bij maar al te goed dat een foto meer is dan alleen een stukje papier. Wanneer een foto niet aan de verwachtingen voldoet, wordt ontrekende informatie steeds in de vorm van tekst toegevoegd. Niet zelden ook wordt te veel aan informatie, bijvoorbeeld waar het in oomlen gerakte personen betreft, verspreid.'

Als wezenlijke aanvulling op de theorie van de fotografie heeft Schmid dergelijke teksten, afkomstig van de achterzijde van foto's, verzameld en gepubliceerd. Een kleinere groep: 'Hier waren we, 1930'; 'Wat zie ik er grappig uit - is dat de camera? Groeten van Herbert!'. Achterop een blijkbaar verknipte foto: 'Onze Anke met vader voor de helft. Stuur deze foto alsjeblieft terug Dieter, wij hebben alleen die ene'. En: 'Opdat je mamma ook hebt'; 'Helemaal is de foto niet zo scherp, maar daarom des te mooier'. Soms een uitvoerige beschrijving van het werk, of een enorme rij namen.

Schmid publiceerde delen van zijn collecties in *Fotokritik*, een door hemzelf opgericht en uitgegeven tijdschrift dat in 1988, na zes jaar en bijna dertig nummers, ter ziel ging. Bij het heengaan van het blad, waarvan de kritisch ironische inslag ook nu nog door kenners wordt geprezen, sprak een Zwitserse krant van 'het enige Duitse fototijdschrift van betekenis'.

Edition Fricke & Schmid

Schmid: *Een groot deel van het archief wordt gevormd door de foto's die ik gevonden heb gevonden. Het betrifft heel vele foto's uit automaten bewaarde van mensen die hun portret niet goed vonden. Maar ook andere weggevende, verschillende foto's zijn goed vertegenwoordigd. Van deze vondsten ontbrekt vaak een stuk. De fascinatie lig het meest. Wat stond er op het ontbrekende deel? Waarom is de foto verschwend? Hoe kunnen mensen er überhaupt toe om foto's van zichzelf of van een levens op straat te gooien?*

Het 'straatfoto' archief kent een geheel eigen esthetiek. De uit gevonden snippets gereconstrueerde beelden zijn zowel fascinerend als raadselachtig. De schoonheid van 'mislukkingen' als dubbelopnames (film spoelde niet door), overbelichtingen (verkeerde camera instelling) en portretten van mensen zonder hoofd voor een scheve horizon (gestruikeld) spreekt voor zich. Beschadigingen als bij voorbeeld schoonaaldrucken hebben in dit verband niet zelden een versterkende werking. Een vergelijking tussen de 'straatfoto's' en archeologische vondsten ligt voor de hand. Het is aan de deskundige verzamelbaar om de beelden te interpreteren en hun ontstaansgeschiedenis te reconstrueren.

Schmid's belangstelling voor 'gewone' fotografie strekt zich uit tot onder meer het gebruik van foto's in kranten en tijdschriften, met name in boulevardkranten met foto's uit het 'echte leven'. Samen met de kunstenaar Adib Fricke geeft hij onder de naam Edition Fricke & Schmid in beperkte oplages kleine boekjes uit, waarin reproducties van foto's uit genoemde bladen thematisch bijeengebracht zijn. Zo toont *Het Beeld van de Fotografie* talloze fotograferende mensen; *Errata* is een bonte verzameling van onder meer de meest absurd verwisselingen van bijschriften. Portretten bevat foto's van bekende en onbekende personen uit het nieuws met de daardoorplaatste, veelal onzinnige onderschriften: *vecht met de dood. Dali, stierf op 66 jonge leeftijd. Luigi Nono, Mag optreden. Tina Turner, 48*. Curieus genoeg maken de onderschriften veel foto's nietszeggender dan zo zonder tekst al waren. Met veel gevoel voor humor heeft Schmid dit effect aangegrepen om een aantal gerasterde foto's in groot formaat - met de bijbehorende tekst - na te schilderen.

Schmid's obsessie voor het populaire gebruik van fotografie heeft hem ook gebracht tot het verzamelen van foto's uit supermarkten e.d., waarin huisraad te koop wordt aangeboden of waarmee wanhopige eigenaren proberen om zoekgeraakte huisdieren terug te vinden. Op merkwaardige en surrealistisch aandoende wijze wekken de afgebeelde dieren en objecten de indruk, dat ze er alleen zijn om gefotografeerd op prikborden hangen. Al even absurd is de verzameling van portretten uit contactadvertenties, die in Duitse tijdschriften steeds worden vergezeld van het bijschrift 'originele foto'.

Naast de al genoemde boekjes werden overigens ook de 'meesterwerken' bij Edition Fricke & Schmid uitgegeven, zij het niet zonder problemen. Enige tijd na het verschijnen van het portfolio meldden zich de belanghebbenden van de erfgenamen van Magritte met enkele financiële aanspraken. Experts bleken echter niet in staat de betreffende foto met honderd procent zekerheid aan Magritte toe te schrijven, en de zaak liep met een sissen af.

Ook het eerste functioneren van het Instituut voor Hergebruik van Oude Foto's was niet probleemloos. Schmid maakte bij de aankondiging van het instituut gebruik van het logo van de officiële Duitse milieubescherming. Hij ontving direct een waarschuwing tegen het verdere gebruik ervan, wat aantoont dat de fotografie ook in milieubeschermingskringen nog niet voor vol wordt aangezien. Ook het gebruik van een rode rand - de gebruikelijke omlijsting van ambtelijke aankondigingen - in het formulier was hem niet gegund. Toch is het instituut nu al een succes te noemen. Het aanbod is enorm. Gescheiden inzameling van zwart-wit en kleurenfoto's moet de eerste logistische problemen het hoofd bieden. Joachim Schmid zelf blijft nuchter. Als ik opmerk, dat het voor volen ook een opluchting moet zijn om niet meer te hoeven fotograferen, kijkt hij me eerst lachend aan, maar fronst dan zijn wenkbrauwen: 'Eigenlijk is iedereen die nog met een camera loopt, verdacht; hij of zij geeft te kennen niets van de geschiedenis te hebben geleerd!'.

finding their lost pets. It is a striking fact and one that reminds one of the surrealists that these pictures of animals and objects give the impression that they have only been taken to be put up on notice boards. Equally absurd is the collection of portraits from personal ads which are invariably accompanied in German magazines by the caption 'original photo'.

In addition to all these booklets Edition Fricke & Schmid also published the 'masterpieces'; this, however, led to some problems. Some time after the portfolio appeared the representatives of Magritte's heirs made some financial claims. Experts however were not able to attribute the photograph concerned to Magritte with a hundred per cent certainty, and the affair fizzled out.

René Magritte
Gangrelle, 1937

The first operations of the Institute for Recycling Old Photos were also not without their problems. In his publicity for the institute Schmid made use of the symbol of the official German organization for the protection of the environment. He immediately got a warning not to use it again, something that demonstrated that the question of photography is not yet taken seriously in circles concerned with the environment. The use of a red border on their form - the customary way of framing official government announcements - was also not permitted. All the same the institute can already be described as a success. Their collection is enormous. Separate collecting of black and white and colour photos is intended to solve their first logistic problem. Joachim Schmid himself remains cautious. When I comment that it must be a relief for many people not to have to take photos any more, he smiles at me at first, but then he frowns: 'In fact everyone who still walks around with a camera is suspicious: he or she hasn't learnt anything from history!'